

22.5.2025 Päättäjien Metsäakatemia 57. kurssin tulevaisuustyöpaja

Mukkulan kampus, Lahti, LAB-ammattikorkeakoulu ja LUT-yliopisto

Mistä tulevaisuuden osaajat metsäsektorille?

Ryhmä 1: Puuinsinöörikoulutuksen vetovoima

Fasilitaattorina lehtori Heikki Heiskanen, LAB ammattikorkeakoulu

Millainen on teknisen puualan koulutuksen maine ja houkuttelevuus?

- Puuinsinöörin koulutusta ei tunneta.
- Puukäsitöitä ei enää opeteta ala-asteella omana aineenaan, joten alkava kiinnostus puuhun materiaalina ei etene opinnoiksi asti.
- LAB markkinointikäytännöt estävät opintosuunnan painotetun markkinoinnin: puutekniikkaa ei markkinoida itsenäisenä opintosuuntana

Millä konkreettisilla teoilla puuinsinöörikoulutuksen vetovoimaa voidaan lisätä seuraavan kolmen vuoden aikana?

- Täsmämarkkinointi toiselle asteelle: jalkautuminen lukioihin ja ammattikouluihin. Yläasteikäisille liian aikaista: ei vielä herää kiinnostus opintoihin.
- Nuorten hyödyntäminen opintojen markkinoinnissa: ”alan vanhat äijät” ei herätä samalla tavalla alaa harkitsevien nuorten kiinnostusta kuin nuorten opiskelijoiden konkreettiset tarinat ja kokemukset opinnoista.

Jos saisitte päättää yhden viestin, jonka haluatte alasta kiinnostuneen kuulevan, mikä se olisi?

- Uramahdollisuudet ovat monipuolisia ja töitä on, nyt ja tulevaisuudessa.

Ryhmä 2: Puurakentamisella lisäarvoa

Fasilitaattorina arkkitehti Kimmo Liimatainen, LAB ammattikorkeakoulu

Millä konkreettisilla teoilla puurakentamista voidaan lisätä?

- Puu ensin: On selvittävä, miten puu voidaan asettaa ensisijaiseen asemaan muihin rakennusmateriaaleihin verrattuna.
- Puurakentamisen edistäminen sääntelyn eri tasoilla, erityisesti kunnissa ja kunnanvaltuustoissa.
- Näytetään mallia: investointipäätöksissä, asemakaavoituksessa ja tontinluovutuksissa määritellään, millä alueilla suositaan puurakentamista
- Enemmän imua rakentamisen markkinoille: tarvitaan tilaajia, rakennuttajia ja osaajia, jotka osaavat käyttää puuta.
- Lobbausta puurakentamiselle: puurakentamiselle enemmän edunvalvontaa, vastaväittäjille

Jos saisitte päättää yhden viestin, jonka haluatte alasta kiinnostuneen kuulevan, mikä se olisi?

- Kuka pelkää puurakentamista ja minkä takia? Mikä olisi kannustin puulla rakentamiselle?
- Yleensä kukaan ei vastusta sitä, mutta tämän kysymyksen kautta voidaan löytää ratkaisuja

Ryhmä 3: Teknillisen yliopistokoulutuksen vetovoima

Fasilitaattorina tutkimusjohtaja Taija Hämäläinen, LUT yliopisto

Miten teknillinen yliopistokoulutus saataisiin houkuttelevammaksi?

- Esimerkit näkyviksi: ketkä ovat metsäsektorin supertähdet Björn Wahlroosit ja Ilkka Paanaset? Mistä saadaan ihmiset, jotka ovat kiinnostavia ja tuovat osaamisensa ja esimerkinsä esille?
- Miten metsäalan ja muiden alojen rajapinnat voisivat tukea vetovoimaa ja uudenlaista osaamista?
- Metsäalalla on keskustelua ongelmista, vaikka kaivataan keskustelua ratkaisuista. Metsäsektorilla mahdollisuus ratkaista ihmiskunnan suurimpia haasteita: biotuotteet korvaavat fossiilisia ja orastavan vetytalouden kautta ratkaisuja ruuantuotantoon, polttoaineisiin, lääkkeisiin.
- Metsäsektorilla on paljon rahaa: metsäsektorin kyky toimia pelkän puheen sijaan tulisi saada toimimaan myös tutkimuksen tukemiseksi. Tarvitaanko alalle uusi säätiö tukemaan yliopistutkimusta ja houkuttelemaan huippuosaajia metsäsektorin ratkaisujen pariin?
- Kenttä on valtavan laaja: paikallisesti toimivat motokukset, yhteiskunnallista ja kansainvälistä keskustelua käyvät tutkijat – miten moninaisuutta saataisiin tuotua osaksi arkea? Englanninkielisyys osaksi arkea, eri kulttuuritaustat hyväksyttävämmäksi,
- Ala on isänmaallinen: meidän tulisi olla kansainvälisempiä, avoimempia.

Ryhmä 4: Metsäbiosektorin TKI-tulevaisuus

Fasilitaattorina johtava asiantuntija Markku Mäki-Hokkonen, LAB ammattikorkeakoulu

Kuinka lisätä metsäbiosektorin vaikuttavuutta innovaatiokeskustelussa?

- Wallenberg-säätiöitä Suomeen: näkyvyyttä, pitkäjänteisyyttä, metsänjalostukseen panostaminen
- Yksityisen TKI-sektorin panostus: radikaalimpia tavoitteita, rohkeampia haasteita sekä kunnianhimoa kasvuun, vähemmän tehostamiseen
- hankitaan huippuosaajia: kielimuuri ei saa olla tulevaisuudessa ongelma: ulkomaiseen työvoimaan liittyvät haasteet on taklattava

Miten vahvistamme metsäsektorin roolia kasvavissa TKI-panostuksissa?

- Yhteistyön parantaminen, näkyvyyteen ja lobbaukseen panostaminen

Jos saisitte päättää yhden viestin, jonka haluatte alasta kiinnostuneen kuulevan, mikä se olisi?

- Metsäalan tulevaisuus on aivan jotain muuta kuin historia ja menneisyys.
- Ala on monipuolinen ja merkittävä globaalisti, Suomi on tällä sektorilla maailman huipulla.
- Metsäalalla on varmoja työpaikkoja, hyvä tulotaso ja mahdollisuuksia edistää muutosta.

Ryhmä 5: Metsäkeskustelun vaikutus alan koulutuksen vetovoimaan

Fasilitaattorina puutekniikan lehtori Esa Mikkonen, LAB ammattikorkeakoulu

Miten metsistä ja ilmastosta pitäisi puhua, jotta keskustelu olisi vaikuttavaa ja ymmärrettävää?

- Polarisaatio on tosiasia: olemme joistain asioista vähän yhtä mieltä, mutta usein emme juuri lainkaan samaa mieltä.

- Tilaa kompromissille on: ei ole olemassa metsäalan yritystä, joka haluaisi hakata kaikki metsät, eikä ole suojelujärjestöä, joka ei antaisi kaataa yhtäkään puuta.
- Tarinallisuus: viestintäkeinona tehokasta ja vaikuttavaa, mutta voi olla tosiasioiden välittäjänä myrkyllinen.
- Kuiva fakta on kuivaa faktaa: realistinen, yksityiskohtainen tiedon kuvaaminen ei ole kiinnostavaa, haasteena, miten sen saa paketoitua kiinnostavaksi.
- Luontosuhde on paikallinen, mutta metsät ovat käsitteenä yhteisiä, valtakunnallisia.

Mikä on metsien rooli – nähdäänkö metsät ratkaisuna vai ongelmana?

- Metsät ovat ratkaisu, mutta metsien tarjoamat paikalliset ratkaisut voivat poiketa toisistaan, jolloin yhden köyden vetäminen voi olla haastavaa
- Alan aikuisten ihmisten riitely vieraannuttaa alasta

Miten ilmasto- ja metsäpuhe voisi tukea metsäsektorin koulutuksen vetovoimaa alaa harkitsevien silmissä?

- Vähemmän insinööriä enemmän henkilökuvia: ystävällinen, lähestyttävä kieli volyymin, nopeuden ja tuotantomäärän korostamisen sijaan.
- Alan monet mahdollisuudet: puusta voi tehdä muutakin kuin kakkosnelosia.
- Enemmän viestintää konkreettisten tuotteiden, pienten yritysten ja henkilökohtaisten tarinoiden kautta.